

PINOCHET KÖZTÉVÉJE

PÁRATLAN OLDAL - LXVI. évfolyam, 11. szám, 2022. március 18.

1988. október 5. kiemelkedő dátum Chile XX. századi történelmében: az 1973-ban puccsal hatalomra került Augusto Pinochet tábornok nemzetközi nyomásra kénytelen népszavazást kiírni. Az urna elé járuló 7 millió 251 chilei (a szavazásra jogosultak majdnem 89 százaléka) igennel vagy nemmel szavazhat: akarják-e, hogy a véreskezű diktátor az 1989-ben lejáró nyolcéves ciklusa után még újabb nyolc évig államelnök maradjon. Minden a diktatúra kezében van: az erőszakszervezetek, a pénz, a sajtó, a megfélemlítés és manipuláció teljes eszköztára. Az ellenzék küzdelme esélytelennek látszik. 17 ellenzéki párt (!) azonban összefog, együttesen lép fel, és sikerül kiharcolnia a köztévében való megszólalás lehetőségét. Pinochet tábornokot nyilván a környezete meggyőzte, hogy már a felfokozott külföldi figyelem miatt sem lenne jó, ha a vetélytársaikat most sem engednék be a stúdióba. Persze, míg az egy hónapon át tartó kampányban Pinochet hívei az állami televízióban főműsoridőben agitálhatnak, az ellenzék ezt csak késő este vagy kora reggel teheti meg (de szintén 15 percig). Kampányuk azonban a kormánypártiénál jobban felépített, argumentációban, képileg, zeneileg hatásosabb, meggyőzőbb. Mozgósító erejű. A spotokban megjelenő szivárványos logó az egyesült ellenzék nézeteinek sokszínűségét hirdeti, a megzenésített és mozgóképesített szlogen („*Chile, la alegría ya viene*”/„*Az öröm napjai közelednek*”) pedig életörömet sugároz. A spotokban világhírességek – például Sting, Jane Fonda, Richard Dreyfuss vagy Christopher Reeve – is feltűnnek. A negyedórás blokkokban megszólalnak a diktatúra áldozatainak és az eltűnteknek a hozzátartozói, a megkínzottak, de az utca emberei is. Fontos szerephez jutnak a pozitív üzenetek: így annak hangsúlyozása, hogy az egyesült ellenzék egy jobb, virágzóbb Chilét akar megteremteni, a demokráciát akarja újjáépíteni, s nem kíván visszatérni Allende szocialista rendszeréhez. Az eredmény: a szavazók 56 százaléka (3 millió 967 ezer ember) nemmel szavaz Pinochet újabb nyolc évére.